

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

до проекту постанови Кабінету Міністрів України
“Деякі питання забезпечення стабільності фінансової системи”
та матеріалів до нього

Проект акта внесено: Мінфіном 18 грудня 2016 р. № 47146/0/1-16.

1. Фахова експертиза

Проблема

18 грудня 2016 року від Національного банку до Кабінету Міністрів надійшла пропозиція, затверджена рішенням Правління Національного банку від 18 грудня 2016 р. № 499-рш/БТ, взяти участь у капіталізації за участю держави ПУБЛІЧНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА КОМЕРЦІЙНИЙ БАНК “ПРИВАТБАНК” (далі – Банк) з урахування рішення Національного банку № 498-рш/БТ.

Водночас листом від 16 грудня 2016 р. до Кабінету Міністрів звернулись акціонери – власники істотної часті Банку з проханням прийняти позитивне рішення щодо придбання державою акцій Банку, зважаючи на його системну важливість.

Законом України “Про систему гарантування вкладів фізичних осіб” (далі – Закон) передбачений спосіб виведення банку з ринку шляхом продажу інвестору в особі держави.

Згідно із статтею 41¹ Закону таке рішення приймає Кабінет Міністрів. Відповідно до пункту 2 Порядку придбання акцій банків в обмін на облигації державної позики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2014 р. № 632 (далі – Порядок), відповідний проект рішення вноситься на розгляд Кабінету Міністрів Мінфіном.

Оцінка ефективності

Проектом акта пропонується прийняти пропозицію Національного банку щодо участі держави в особі Мінфіну у виведенні з ринку Банку у спосіб, визначений пунктом 5 частини другої статті 39 Закону, а саме продаж капіталоспроможного банку інвестору.

Відповідно до пункту 6 Порядку держава може брати участь у виведенні капіталоспроможного банку з ринку за умови, що банк відповідає одному з таких критеріїв: частка загальних активів банку становить 2 чи більше відсотків розміру загальних активів банків України та/або обсяг вкладів (депозитів) фізичних та юридичних осіб банку становить 2 чи більше відсотків загального розміру вкладів (депозитів) фізичних та юридичних осіб у банках України

Вищезазначена пропозиція Національного банку містить підтвердження відповідності Банку зазначеним критеріям: частка активів Банку становить 8,8 відсотків розміру загальних активів банків України, а обсяг вкладів (депозитів) фізичних та юридичних осіб Банку становить 23,8 відсотків загального розміру вкладів (депозитів) фізичних та юридичних осіб у банках України.

Крім того, в пропозиції Національного банку зазначено розмір потреби в капіталі з урахуванням обміну необтяжених грошових зобов’язань Банку перед

пов'язаними особами, а також необтяжених грошових зобов'язань перед юридичними та фізичними особами, що не пов'язані з Банком, крім коштів за поточними та депозитними рахунками таких осіб, на акції додаткової емісії відповідно до вимог частини шостої статті 41¹ Закону. А також зазначено можливі часткові відрахування в резерви протягом 2017 року.

Разом з цим, Національним банком наголошено, що потреба у капіталі Банку може бути збільшена після підтвердження незалежним аудитором вартості інших активів. При цьому в подальшому може бути уточнено потребу у залученні додаткового капіталу на покриття поточних збитків від роботи Банку у прогнозованому періоді.

Крім того, проектом акта передбачено, що державна в особі Мінфіну придбаватиме акції Банку у повному обсязі за одну гривню. Зазначене узгоджується з вимогами частини шостої статті 41¹ Закону, якою встановлено, що якщо капітал банку за результатами формування резервів та обміну зобов'язань на акції додаткової емісії банку залишається від'ємним чи нульовим, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (далі – Фонд) продає акції неплатоспроможного банку Мінфіну у повному обсязі за одну гривню.

Після придбання державою акцій Банку, держава в особі Мінфіну бере участь у додатковій його капіталізації шляхом придбання акцій додаткової емісії існуючої номінальної вартості на суму, що не перевищує розміру мінімальної потреби в капіталі, розрахованої Національним банком. На сьогодні номінальна вартість простої іменної акції Банку становить 280 гривень.

З метою виконання зазначеного рішення проектом акта пропонується надати доручення Мінфіну укласти договір купівлі-продажу акцій Банку після здійснення Фондом заходів, визначених статтею 41¹ Закону, забезпечення прозорості, керованої, контрольованої і безперервної роботи системи інформаційних технологій і процесів вироблення інформації та узгодження з Національним банком плану підтримання ліквідності Банку. Видатки на придбання зазначених акцій передбачається доручити здійснити за рахунок коштів, передбачених Мінфіну у державному бюджеті на його утримання.

Також пропонується доручити Мінфіну здійснювати випуск ОВДП в розмірі 10,8 млрд. гривень із строком обігу до 15 років та відсотковою ставкою доходу на рівні не вище 10,5 відсотків річних із подальшим внесенням їх від імені держави в оплату за акції додаткової емісії Банку. А також у тримісячний строк внести пропозиції щодо необхідності додаткової капіталізації Банку за результатами проведеної міжнародно визнаною аудиторською фірмою оцінки його фінансового стану.

Необхідно зазначити, до 18 грудня 2016 року відбулось позачергове засідання Ради з фінансової стабільності, яка підтвердила (протокол № 6) наявність ознак нестійкості фінансового стану фінансової системи, а також обставин, що загрожують стабільності банківської та фінансової системи країни. Радою було запропоновано низку заходів направлених на стабілізацію фінансового стану банківської системи в цілому, а також запропоновано Національному банку вжити невідкладних дієвих заходів щодо стабілізації ситуації з ліквідністю Банку шляхом підтримання його ліквідності.

Крім того, 18 грудня 2016 р. відбулось засідання Ради національної безпеки і оборони, на якому було обговорено питання забезпечення національної безпеки України в економічній сфері та захисту інтересів вкладників. За результатами цього засідання Кабінетові Міністрів запропоновано, зокрема, розглянути на підставі пропозицій Національного банку питання щодо капіталізації Банку за участю держави.

Фінансово-економічне обґрунтування

Придбання державою в особі Мінфіну акцій Банку буде здійснено 1 гривню за рахунок коштів, передбачених у державному бюджеті на утримання Мінфіну.

За інформацією головного розробника прогнозні видатки держбюджету майбутніх періодів з обслуговування ОВДП, що будуть внесені від імені держави в оплату за акції додаткової емісії Банку, складуть щонайменше 11 млрд. гривень в

Відповідно до статті 16 Закону України "Про Державний бюджет України на 2016 рік" Кабінетові Міністрів надано право у разі потреби здійснювати випуски ОВДП понад обсяги, встановлені додатком № 2 до цього Закону, з подальшим придбанням у державну власність в обмін на ці облигації акцій додаткової емісії Банку з відповідним коригуванням граничного обсягу державного боргу, визначеного цим Законом. На обсяг випущених ОВДП Мінфін збільшує відповідні показники фінансування державного бюджету понад обсяги, затверджені у додатку № 2 до цього Закону.

За інформацією головного розробника прогноз державного боргу та гарантованого державного боргу на кінець 2016 року складатиме 90-95 відсотків до ВВП в залежності від офіційного курсу гривні до долару США на кінець року. Необхідно зазначити, що відповідно до статті 18 Бюджетного кодексу України цей показник не має перевищувати 60 відсотків до ВВП.

Оцінка регуляторного впливу

Проект акта не є регуляторним актом.

Узгодження

Проект акта погоджено без зауважень із Мінекономрозвитку та Мін'юстом, а також іншими членами Уряду, що були присутніми на засідання Кабінету Міністрів 18 грудня 2016 року.

2. Юридична експертиза

Предмет правового регулювання проекту акта належить до повноважень Кабінету Міністрів. Проект акта відповідає Конституції та законам України, іншим актам вищої юридичної сили і узгоджується з актами законодавства такої ж юридичної сили.

2¹. Експертиза на відповідність зобов'язанням у сфері європейської інтеграції

Проект акта не стосується міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та не належить до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу (acquis ЄС).

3. Резюме

Прийняття проекту акта надасть можливість забезпечити стабільність фінансової системи, сприятиме захисту прав та інтересів вкладників та кредиторів, також забезпечить відновлення та стабільну роботу Банку.

За інформацію головного розробника у проекті акта відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних порушень.

4. Виконання рішення Уряду

Проект акта розглянуто і схвалено на засіданні Уряду 18 грудня 2016 р. та доручено Секретаріату Кабінету Міністрів невідкладно оформити його за результатами обговорення та з урахуванням рішення Ради національної безпеки і оборони України від 18 грудня 2016 р. "Про невідкладні заходи щодо забезпечення національної безпеки України в економічній сфері та захисту інтересів вкладників", затвердженого в дію Указом Президента України від 18 грудня 2016 р. № 560.

Крім того, доручено Секретаріату Кабінету Міністрів та державному підприємству "Редакція газети "Урядовий кур'єр" забезпечити 19 грудня 2016 року своєчасне опублікування постанови Кабінету Міністрів України "Деякі питання забезпечення стабільності фінансової системи" у спеціальному випуску газети за рахунок коштів, передбачених у Державному бюджеті України на 2016 рік за відповідною програмою "Фінансова підтримка газети "Урядовий кур'єр".

На виконання зазначеного доручення Уряду проект акта оформлено Секретаріатом Кабінету Міністрів та додатково завізовано Міністром фінансів.

Директор Департаменту з питань
фінансового та економічного розвитку

Валентина ЯЩУК

18 грудня 2016 р.

"ПОГОДЖЕНО"

Перший заступник
Міністра Кабінету Міністрів

Володимир БОНДАРЕНКО

18 грудня 2016 р.